

Commissie van Toezicht RIVM Jaarverslag 2012

Inhoudsopgave

1	Samenvatting	2
2	Inleiding.....	3
3	Samenstelling en werkwijze Commissie van Toezicht.....	4
3.1	Taak	4
3.2	Samenstelling.....	4
3.3	Ondersteuning.....	4
3.4	Vergaderingen.....	4
3.5	Zelfevaluatie Commissie van Toezicht.....	5
4	Het RIVM in 2012.....	6
4.1	Eindrapport Vaccinologie	6
4.2	Centrum Infectieziektebestrijding.....	6
4.3	CSO-functie	7
4.4	Verkenning Sociale Wetenschappen.....	7
4.5	Addendum KNAW Code ter voorkoming van oneigenlijke beïnvloeding door belangenverstrengeling	7
4.6.	Routekaart RIVM 2020 en Corporate Story	7
5	Strategisch Onderzoek RIVM (SOR)	9
5.1	SOR Jaaroverzicht 2011 en SOR-speerpunt SVR	9
5.2	SOR-speerpuntennota	9
6	Wetenschappelijke audits	11
6.1	Methodologie	11
6.2	Wetenschappelijke audit Voeding en Voedselveiligheid.....	11
6.3	Audit Centrum voor Bevolkingsonderzoek	11
6.4	Follow up Wetenschappelijke audit CIb 2010.....	12
7	Vertrouwenspersoon Wetenschappelijke Integriteit.....	13
7.1	Aansluiting LOWI	13
7.2	Masterclass wetenschappelijke dilemma's jonge promovendi	13
8	Oordeel van de Commissie.....	14

1 Samenvatting

De Commissie van Toezicht RIVM heeft tot taak het wetenschappelijk niveau van het RIVM te bewaken. Dit doet zij door toezicht te houden op én te adviseren over het niveau en de kwaliteit van uitvoering van het onderzoek en het kwaliteitssysteem van het RIVM. Op basis van haar bevindingen stelt de Commissie jaarlijks een verklaring op over het kwaliteitsniveau van het onderzoek en het kwaliteitssysteem van het RIVM. Haar oordeel rapporteert zij vervolgens aan de eigenaar van het RIVM, de pSG van het Ministerie van VWS.

De Commissie heeft kennis genomen van het in 2012 verder ingezette intensieve veranderprogramma voor herinrichting van de diverse centra en stafeenheden van het RIVM en van de strategische keuzes over de beoogde maatschappelijke en wetenschappelijke positionering en de strategische kwaliteiten die deze positionering mogelijk maken.

De Commissie blijft de ontwikkelingen en de mogelijke invloed daarvan op de wetenschappelijke kwaliteit nauwlettend volgen, ook op het gebied van internationale activiteiten.

De Commissie heeft in 2012 uitvoerig stil gestaan bij de organisatorische ontvlechting van de verschillende vaccintaken van het RIVM. Medio 2012 is het eindrapport met opdrachtgevers besproken, geaccordeerd en afgerond.

De Commissie ondersteunt de genomen stappen. De Commissie is er van overtuigd dat de vaccindeskundigheid en de continuïteit van de wetenschappelijke borging binnen het RIVM door deze zorgvuldige overwegingen behouden blijven.

De Commissie heeft het RIVM uitgenodigd om in 2012 een wetenschappelijke audit op het gebied van Voeding en Voedselveiligheid uit te laten voeren. Het doel van de audit is om de wetenschappelijke kwaliteit en de maatschappelijke betekenis van deze taakvelden te beoordelen. De Commissie is gedurende het jaar meerdere malen op de hoogte gehouden van de voorbereidingen van deze audit.

Eén van de nieuwere taken van het RIVM is de aansturing/coördinatie/regie op beleidsimplementatie en beleidsuitvoering. Een voorbeeld hiervan is het implementeren van nieuwe landelijke preventieprogramma's. Deze taak is door het Ministerie van VWS overgeheveld van het CVZ naar het RIVM en heeft geleid tot de oprichting van het Centrum voor Bevolkingsonderzoek. Het auditeren van dit type (regie-)opdrachten is nog niet eerder door de Commissie verricht. De Commissie onderkent de complexiteit van het uitvoeren van een dergelijke audit, maar heeft het RIVM toch uitgenodigd deze (regie-)audit bij het Centrum voor Bevolkingsonderzoek te laten uitvoeren.

De Commissie is uitvoerig geïnformeerd over de ontwikkelingen bij het Centrum Infectieziektebestrijding en ondersteunt van harte de borging van een krachtige en slagvaardige infectieziektebestrijding binnen het RIVM.

De Commissie verklaart op grond van de verschaft informatie, de goede vorderingen die na de wetenschappelijke audit CIb 2010 zijn gemaakt en de gevoerde discussies met de instituutsleding dat het RIVM er uitstekend in is geslaagd om de wetenschappelijke kwaliteit van het onderzoek binnen het RIVM te waarborgen.

2 Inleiding

In dit Jaarverslag doet de Commissie van Toezicht van het RIVM verslag van de bevindingen van haar werkzaamheden in 2012. Op basis van deze bevindingen stelt de Commissie een verklaring op over het kwaliteitsniveau (Hoofdstuk 8) van het onderzoek van het RIVM. Haar oordeel rapporteert zij vervolgens aan de eigenaar van het RIVM, de pSG van het Ministerie van VWS.

Het oordeel is gebaseerd op wetenschappelijke audits die in opdracht van de Commissie worden uitgezet en onderwerpen die door de leiding van het RIVM, al dan niet op verzoek, zijn voorgelegd aan de Commissie. De Commissie laat zich daarnaast informeren over een aantal vaste onderwerpen zoals de invulling, uitvoering en evaluatie van het Strategisch Onderzoek RIVM (SOR) en over de stand van zaken rond kwaliteitssystemen.

Tevens neemt zij in haar oordeel de bevindingen van de Vertrouwenspersoon Wetenschappelijke Integriteit mee, die rapporteert aan de Commissie van Toezicht.

In de volgende hoofdstukken komen de belangrijkste ontwikkelingen en gebeurtenissen aan de orde die in het jaar 2012 hebben gespeeld in relatie tot de kwaliteit van het wetenschappelijk onderzoek en op basis waarvan de Commissie haar oordeel velt.

Het volledige Jaarverslag van de Commissie wordt gepubliceerd via de website van het RIVM. Een korte samenvatting van het Jaarverslag van de Commissie wordt opgenomen in de Jaarrapportage RIVM 2012 aan de eigenaar van het RIVM, de pSG van het Ministerie van VWS.

3 Samenstelling en werkwijze Commissie van Toezicht

3.1 Taak

De Commissie van Toezicht heeft tot taak het wetenschappelijk niveau van het RIVM te bewaken. Dit doet zij door toezicht te houden op én te adviseren over het niveau en de kwaliteit van uitvoering van het onderzoek en het kwaliteitssysteem van het RIVM. De Commissie voert, in overleg met de instituutsliding van het RIVM, wetenschappelijke audits uit en is nauw betrokken bij de invulling die het RIVM geeft aan strategisch onderzoek. Tevens ziet de Commissie erop toe dat kritiek van wetenschappelijke aard van binnen of buiten het RIVM op correcte wijze wordt afgehandeld. De formele positie van de Commissie is vastgelegd in de Wet op het RIVM.

3.2 Samenstelling

De samenstelling van de Commissie zag er in december 2012 als volgt uit:

Leden benoemd op voordracht van de KNAW:

prof. dr. E.J. Ruitenbergh (voorzitter) (internationale volksgezondheid)
prof. dr. J.W.M. van der Meer (geneeskunde en infectieziekten)

Leden aangewezen door de minister van VWS:

prof. dr. J.A. Knottnerus (huisartsgeneeskunde en volksgezondheid)
prof. dr. G.J. Mulder (toxicologie)
prof. dr. J.G.A.J. Hautvast (voeding en voedselveiligheid)
prof. dr. J.H. Kingma (kwaliteit en veiligheid van de gezondheidszorg)

Leden aangewezen door de minister van I&M:

prof. dr. J.C.M. van Eijndhoven (risico's en risicocommunicatie)
prof. dr. H.J.P. Eijsackers (ecologie en ecotoxicologie)

Lid aangewezen door de minister van EZ:

prof. dr. R. Rabbinge (levenswetenschappen en voedselzekerheid)

3.3 Ondersteuning

Het secretariaat van de Commissie van Toezicht is belegd bij het RIVM. Vanaf december 2009 is mevrouw M. Grasso aangesteld als secretaris van de Commissie van Toezicht.

3.4 Vergaderingen

De Commissie is in 2012 viermaal bijeen gekomen. Deze bijeenkomsten, die elk één dagdeel in beslag namen, werden gehouden op het RIVM-terrein.

De bijeenkomsten vonden plaats op de volgende data: 22 maart, 21 juni, 18 oktober en 13 december. Op 22 november vond er bovendien het jaarlijkse overleg plaats tussen de voorzitter van de Commissie en enkele leden van de Commissie met de pSG van het Ministerie van VWS.

In de vergadering van maart is uitvoerig gesproken over de organisatorische ontvlechting van de verschillende vaccintaken van het RIVM als ook over de verkenning naar de mogelijkheden voor versterking van kennis van Sociale Wetenschappen bij het RIVM.

De vergadering van juni werd voorafgegaan door een presentatie/toelichting over de actuele ontwikkelingen rondom het nieuwe bevolkingsonderzoek Darmkankerscreening. Tevens is de

Commissie geïnformeerd over het SOR Jaaroverzicht 2011 en het SOR-speerpunt SVR (Strategic Vaccine Research).

In de oktobervergadering is stil gestaan bij de aansluiting bij het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI).

In de vergadering van december heeft de Commissie een besloten deel van de vergadering gewijd aan de zelfevaluatie van de Commissie.

In alle vergaderingen is gesproken over de voortgang van de lerende regie-audit Centrum voor Bevolkingsonderzoek en de wetenschappelijke audit Voeding en Voedselveiligheid, de Routekaart RIVM 2020 in samenhang met de Corporate Story, over de ontwikkelingen rondom de herinrichting nieuwe centra, de organisatie en inrichting van de CSO-functie en de door het Ministerie opgelegde financiële taakstelling en de effecten daarvan op het wetenschappelijk onderzoek.

3.5 Zelfevaluatie Commissie van Toezicht

In december 2012 heeft de Commissie van Toezicht haar jaarlijkse zelfevaluatie gehouden. Uit de rapportage blijkt dat de Commissie enthousiast is over de relatie en het samenspel met de instituutsleding van het RIVM.

Er is een tweetal aandachtspunten naar voren gekomen:

1. De Commissie zou ook graag benut willen worden als adviseur en vanuit die rol meer op de hoogte willen worden gehouden over wetenschappelijke onderwerpen en meer geconsulteerd willen worden bij vragen.
2. De Commissie wil eerder een signaal ontvangen indien er een probleem dreigt te ontstaan.

De zelfevaluatie Commissie van Toezicht wordt tevens aangeboden en besproken met de pSG van het Ministerie van VWS tijdens het jaarlijkse overleg in 2013.

4 Het RIVM in 2012

Om haar taak goed te kunnen vervullen, is het voor de Commissie van belang dat zij goed en tijdig wordt geïnformeerd over ontwikkelingen die betrekking hebben op de positie van het RIVM.

De Commissie waardeert het dan ook zeer dat de DG RIVM aan het begin van iedere bijeenkomst de Commissie uitvoerig informeert over de laatste ontwikkelingen en laatste stand van zaken rondom het RIVM. Dit biedt de Commissie de gelegenheid om advies hierover uit te brengen of kritische vragen te stellen. En, indien zij dit wenselijk acht, belangrijke onderwerpen te agenderen voor een latere vergadering.

4.1 Eindrapport Vaccinologie

Begin december 2011 is besloten de diverse vaccintaken van het RIVM te ontvlechten.

De Commissie heeft in 2012, tezamen met de dienstleiding van het RIVM, uitvoerig stil gestaan bij de organisatorische ontvlechting van de verschillende vaccintaken van het RIVM. Medio 2012 is het eindrapport met opdrachtgevers besproken, geaccordeerd en afgerond.

Diverse taken die verband houden met 'informatie en advies' rondom vaccins voor verschillende 'klanten' binnen de overheid, worden ondergebracht in het centrum 'Immunologie van Infectieziekten en Vaccins' binnen het Cib. In dit centrum worden ook de taken ondergebracht op het gebied van immunosurveillance.

De taken op het gebied van 'translationeel onderzoek' en van de 'global health unit' worden de verantwoordelijkheid van een aparte organisatie, zijnde InTraVacc. InTraVacc wordt met ingang van 1 januari 2013 ondergebracht bij de ProjectDirectie ALT.

De Commissie onderschrijft het belang van grote voortvarendheid en tempo bij de ontvlechting van de verschillende vaccintaken van het RIVM. De Commissie is onder de indruk van het eindrapport Toekomst Vaccintaken en ondersteunt de genomen stappen.

De Commissie is er van overtuigd dat de vaccindeskundigheid en de continuïteit van de wetenschappelijke borging binnen het RIVM door deze ontwikkeling behouden blijven.

4.2 Centrum Infectieziektebestrijding

In 2012 heeft de Adviescommissie Cib aan de DG RIVM schriftelijk verzocht om te vernemen hoe de reorganisatie van het RIVM zal worden vormgegeven met behoud van de huidige kernwaarden van het Cib..¹

De Commissie is in 2012 uitvoerig geïnformeerd over de afhandeling van dit schrijven van de Adviescommissie Cib, als ook over de totstandkoming van het document 'Borging van een krachtige en slagvaardige infectieziektebestrijding – het Cib in het nieuwe RIVM'.

De Commissie ondersteunt van harte de borging van een krachtige en slagvaardige infectieziektebestrijding binnen het RIVM en kan zich geheel in genoemd document vinden.

---

¹ De Adviescommissie Cib is in 2005 opgericht door de directeur Cib bij oprichting van het Centrum Infectieziektebestrijding en bestaat uit experts uit de praktijk en de wetenschap op het gebied van infectieziektebestrijding. Doel van het instellen van deze Adviescommissie Cib destijds is de relatie met de veldpartijen waarvoor het Cib de coördinatie en de regierol vervult, te borgen en te versterken en draagvlak te realiseren en te behouden, De rol van deze Adviescommissie is niet gelijk aan de rol van de Commissie van Toezicht.

4.3 CSO-functie

De structuur, aard en inrichting van de CSO-functie werd in 2011 voor het eerst aan de Commissie voorgelegd. In 2012 zijn vier van de zes beoogde Chief Science Officers aangesteld op kennisvelden die een belangrijk deel van het totale werkveld van het RIVM vertegenwoordigen.

- Prof.dr.ir. E. Lebrecht: Integrated Risk Assessment
- Prof.dr.ir. J.A.M. van Oers: System Assessment for Policy Support
- Prof.dr. J.J. Polder: Health-economics
- Dr. M.E.E. Kretzschmar: Mathematical Disease Modelling

De Commissie complimenteert het RIVM met deze invulling van de CSO-functie en zal de verdere ontwikkelingen met buitengewone belangstelling volgen.

4.4 Verkenning Sociale Wetenschappen

De Commissie is in 2012 verder ingelicht over de in 2011 ingezette verkenning naar de mogelijkheden voor versterking van sociale wetenschappen bij het RIVM en over het in beeld brengen van welke externe partijen in aanmerking komen om strategische allianties mee aan te gaan. Aanleiding voor deze verkenning is de overtuiging dat kennis van de sociale wetenschappen essentieel is voor de uitvoering van de RIVM-taken in een veranderende maatschappij. Om de strategische taken goed te kunnen vervullen moet het RIVM in staat zijn om maatschappelijke vraagstukken te verhelderen, te analyseren en te helpen met de oplossing ervan. Door de kennisvelden van de CSO's te koppelen aan het thema sociale wetenschappen kunnen ter versterking strategische allianties worden aangegaan met externe instituten.

In november 2012 zijn aan de hand van presentaties verschillende toepassingen van sociale wetenschappen in SOR-projecten toegelicht. Enkele Commissieleden hebben deze bijeenkomst bijgewoond.

De Commissie is lovend over deze uitstekende ontwikkeling en zal de verdere ontwikkelingen met grote belangstelling volgen.

4.5 Addendum KNAW Code ter voorkoming van oneigenlijke beïnvloeding door belangenverstremgeling

Het RIVM heeft in januari 2012 de KNAW Code ter voorkoming van oneigenlijke beïnvloeding door belangenverstremgeling onderschreven en aangekondigd daarbij een eigen Addendum te schrijven.

In dit Addendum is beschreven op welke wijze het RIVM invulling geeft aan de borging van wetenschappelijke integriteit. Daarbij is geanticipeerd op een aantal nieuw te hanteren maatregelen.

De Commissie is geïnformeerd over de inhoud van het Addendum en over de voorstellen voor maatregelen ter implementatie en de communicatie hierover.

De Commissie prijst het RIVM met het voortreffelijke Addendum en spreekt haar waardering uit over de zorgvuldige wijze waarmee dit Addendum tot stand is gekomen.

De Commissie onderschrijft volledig de keuzes die zijn gemaakt.

4.6. Routekaart RIVM 2020 en Corporate Story

De Commissie is in 2012 geïnformeerd over de ontwikkelingen van het visiedocument Routekaart RIVM 2020 in samenhang met de Corporate Story.

De strategische keuzes over de beoogde maatschappelijke en wetenschappelijke positionering en de strategische kwaliteiten die deze positionering mogelijk maken zijn vastgelegd in de Routekaart RIVM 2020. Deze keuzes vormen een toekomstagenda over hoe het RIVM zich voorbereidt op 2020. De Corporate Story is de basis voor de implementatie van de gewenste cultuur.

De Commissie spreekt haar waardering uit over de ingezette ontwikkelingen, wat een mooi tweerichtingsverkeer laat zien tussen bestuur en samenleving. De Commissie zal betrokken blijven bij de verdere uitwerking van dit initiatief.

5 Strategisch Onderzoek RIVM (SOR)

De Commissie van Toezicht RIVM is nauw betrokken bij de invulling die het RIVM geeft aan strategisch onderzoek. Zij adviseert de DG RIVM over de inhoudelijke kwaliteit van het Strategisch Onderzoek RIVM (SOR) op drie niveaus:

1. keuze van de inhoudelijke kaders;
2. invulling van de programma's;
3. resultaten van het strategisch onderzoek.

De financiering van SOR-projecten vindt hoofdzakelijk plaats binnen een vierjaarlijkse cyclus.

5.1 SOR Jaaroverzicht 2011 en SOR-speerpunt SVR

De Commissie is in 2012 geïnformeerd over de voortgang van het Strategisch Onderzoek RIVM (SOR) en het toenmalige Strategisch Vaccin OnderzoeksProgramma (SVOP).

Omdat van beide programma's in 2011 een nieuwe cyclus met nieuwe projecten is gestart, is besloten om het SVOP voortaan te behandelen als één van de SOR-speerpunten, onder de naam Strategic Vaccine Research (SVR). De projecten lopen in deze nieuwe setting ongewijzigd door. Procesmatig (zoals bijvoorbeeld voortgangsmonitoring en communicatie) zijn de twee programma's in 2012 samengevoegd.

In het SOR Jaaroverzicht 2011 zijn relevante gegevens bijeengebracht over de geleverde producten in 2011 (zowel uit de ronde 2011-2014 als de ronde 2007-2010). Het bevat een korte beschrijving van de speerpuntdoelen en een aantal vermeldenswaardige feiten naar aanleiding van de voortgangsrapportages 2011.

De Commissie complimenteert betrokkenen met het overzicht.

De Commissie is ingelicht over de inhoud van het SOR-speerpunt SVR zoals dat in 2011 is gestart met een vierjarige cyclus. Van belang voor SVR is de ontvlechting van vaccintaken RIVM en de daaraan verbonden splitsing van vaccin onderzoek en ontwikkeling in twee organisatie onderdelen, één binnen het RIVM en één buiten het RIVM. De huidige SVR-projecten zullen meebewegen met deze ontvlechting op grond van inhoud.

De Commissie heeft kennis genomen van het voornemen voor invulling van het restant budget SVR op grond van thematische aansluiting met de reorganisatie en spreekt haar goedkeuring uit over de thematische kaders voor de programmering en verdeling van het restant budget SVR.

5.2 SOR-speerpuntnota

In de Managementafspraken SOR met de pSG van het Ministerie van VWS is vastgelegd dat jaarlijks een SOR-speerpuntnota wordt opgesteld. De speerpuntnota maakt melding van de inhoud van de SOR-speerpunten en een eventuele onderverdeling van de programma's.

De Commissie is, behalve over de splitsing van het SOR-speerpunt SVR, tevens ingelicht over de overdracht van de speerpunten naar de CSO's.

De Commissie heeft ingestemd met de inhoud van de SOR-speerpuntnota.

In het jaarlijkse overleg met de pSG van het Ministerie van VWS op 22 november 2012 heeft de Commissie het belang van continuering van de SOR-financiering nog eens benadrukt. De pSG heeft in dat overleg toegezegd dat (eventuele toekomstige) taakstellingen zorgvuldig moeten worden bekeken, in een brede scope en dat zoveel mogelijk wordt geprobeerd budgetten als het SOR te ontzien.

6 Wetenschappelijke audits

6.1 Methodologie

Wetenschappelijke audits van onderdelen van het instituut vormen een belangrijk instrument voor de Commissie bij de uitvoering van haar taak. De Commissie is in deze opdrachtgever, stelt de doelstelling en de samenstelling vast van de auditcommissie en evalueert het verslag.

De Commissie hanteert bij de audits het door de KNAW, NWO en VSNU vastgestelde Standard Evaluation Protocol (SEP) 2009-2015.

De algemene doelstelling is de beoordeling van de ‘state of the art’ van de wetenschap op het terrein van het betreffende onderdeel door een internationale groep van deskundigen. Naast de wetenschappelijke beoordeling vraagt de Commissie nadrukkelijk om ook de maatschappelijke relevantie in ogenschouw te nemen.

Een dergelijke internationale groep van deskundigen onder extern voorzitterschap wordt ondersteund door een externe secretaris. Twee leden van de Commissie, die per toerbeurt worden aangewezen (afhankelijk van het onderwerp van de evaluatie), vormen de begeleidingscommissie die de voortgang van het proces bewaakt.

6.2 Wetenschappelijke audit Voeding en Voedselveiligheid

De Commissie heeft het RIVM uitgenodigd om in 2012 een wetenschappelijke audit op het gebied van Voeding en Voedselveiligheid uit te laten voeren. Het doel van de audit is om de wetenschappelijke kwaliteit en de maatschappelijke betekenis van deze taakvelden binnen het per 1 januari 2013 te vormen Centrum Voeding, Preventie en Zorg, te beoordelen. De Commissie heeft aangegeven groot belang te hechten aan de zelfevaluatie. De Commissie zal, om hier een beeld van te kunnen vormen, regelmatig terug willen kijken, maar het accent van de audit ligt op het hier-en-nu.

De auditcommissie bestaat uit Prof. Prakash Shetty (voorzitter), Drs. Roel Bennink (secretaris), Prof. Alan Boobis, Dr. Philippe Verger, Dr. Wim van Eck, Prof. Albert Flynn, Prof. Frans Kok, en Dr. Mojca Gabrijelcic.

Vanuit de Commissie onderhouden Prof. Rabbinge en Prof. Hautvast het contact met de auditcommissie.

In 2012 is de Commissie meerdere malen op de hoogte gehouden van de voorbereidingen van de audit. Tijdens deze besprekingen heeft de Commissie aangegeven groot belang te hechten aan de zelfevaluatie. De Commissie zal, om hier een beeld van te kunnen vormen, regelmatig terug willen kijken, maar het accent van de audit zal liggen op het hier-en-nu.

Begin 2013 wordt de zelfevaluatie ter beschikking gesteld van de auditcommissie, waarna in maart 2013 met de eigenlijke audit kan worden gestart.

6.3 Audit Centrum voor Bevolkingsonderzoek

Eén van de nieuwere taken van het RIVM is de aansturing/coördinatie/regie op beleidsimplementatie en beleidsuitvoering. Hierbij gaat het met name om de daadwerkelijke uitvoering in de samenleving te implementeren en te coördineren. Een voorbeeld hiervan is het implementeren van nieuwe landelijke preventieprogramma's of aanpassingen daarin en het daarna blijven aansturen van deze programma's. Deze taak is door het Ministerie van VWS overgeheveld van het CVZ naar het RIVM en heeft geleid tot de oprichting van het Centrum voor Bevolkingsonderzoek, dat deze taak namens de Minister van VWS uitvoert. Deze regietaak heeft een duidelijke politieke en sociale impact.

Bij het uitvoeren van zijn taken werkt het Centrum voor Bevolkingsonderzoek aan een eenduidige aanpak van de programma's, creëert het dwarsverbanden tussen de programma's, deelt kennis en ervaring tussen de programma's en past succesvol bevonden methoden, technieken en aanpakken bij

één programma toe in andere bevolkingsonderzoeken. Het Centrum voor Bevolkingsonderzoek heeft binnen Nederland een duidelijke functie.

Het auditeren van dit type (regie-)opdrachten is nog niet eerder door de Commissie verricht. Het Standaard Evaluatie Protocol (SEP) voor wetenschappelijke audits kan voor deze regie-audit dan ook niet onverkort worden gehanteerd.

De Commissie onderkent de complexiteit van het uitvoeren van deze audit maar heeft het RIVM toch uitgenodigd deze audit in 2012 te laten uitvoeren. De audit moet worden gezien als een toetsing op de regiefunctie van het Centrum voor Bevolkingsonderzoek en wordt beschouwd als pilot.

Gezien de complexiteit kan pas in 2013 worden gestart met de audit.

Vanuit de Commissie onderhouden Prof. Van Eijndhoven en Prof. Kingma het contact met de auditcommissie.

6.4 Follow up Wetenschappelijke audit CIb 2010

In mei 2010 bezocht een internationale auditcommissie van negen internationale experts, onder voorzitterschap van prof. Roy Anderson, het CIb.

In algemene zin concludeert de Commissie dat een groot deel van de geadviseerde verbeteringen is gerealiseerd of dat er tenminste goede vorderingen zijn gemaakt. De follow up is op zorgvuldige wijze ter hand genomen. De conclusies en aanbevelingen van de auditcommissie blijven ook de komende jaren een belangrijk uitgangspunt voor de verdere ontwikkeling van het CIb.

De Commissie zal de ontwikkelingen rondom het CIb met belangstelling blijven volgen, evenals de wetenschappelijke kwaliteit ter onderbouwing van beleid.

.

.

7 Vertrouwenspersoon Wetenschappelijke Integriteit

Per 1 januari 2011 is prof.dr. W.P.M. Hoekstra voor 2 jaar herbenoemd als Vertrouwenspersoon Wetenschappelijke Integriteit (VWI) voor het RIVM. De VWI rapporteert, zoals is vastgelegd in het Reglement Wetenschappelijke Integriteit RIVM, aan de Commissie. Deze neemt in haar oordeel over de wetenschappelijke kwaliteit van het RIVM de bevindingen van de VWI mee.

In 2012 heeft niemand de Vertrouwenspersoon Wetenschappelijke Integriteit benaderd.

7.1 Aansluiting LOWI

Het RIVM heeft in 2012 verzocht aan te mogen sluiten bij het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI).

De belangrijkste voorwaarde van het LOWI was aanpassing van het Reglement Wetenschappelijke Integriteit van het RIVM. Het aangepaste Reglement is voorgelegd aan de Commissie.

De Commissie is zeer tevreden over de aansluiting van het RIVM bij het LOWI.

7.2 Masterclass wetenschappelijke dilemma's jonge promovendi

In 2012 is er een Masterclass wetenschappelijke dilemma's voor jonge promovendi georganiseerd onder leiding van Commissielid, prof.dr. Herman Eijsackers. Gastspreker was prof. Jan Sixma, emeritus hoogleraar Universiteit Utrecht (KNAW-LOWI). Ook de VWI was hierbij aanwezig. De doelgroep was de groep jonge promovendi van het RIVM.

De VWI is onder de indruk van de volwassen manier waarop de jonge promovendi omgingen met de ingebrachte casussen en de openheid om rondom het thema wetenschappelijke integriteit met elkaar van gedachten te wisselen. De Masterclass wetenschappelijke dilemma's was zeer geslaagd.

De VWI pleit ervoor om ook in de toekomst binnen het RIVM dit soort bijeenkomsten te organiseren. Het wordt van belang geacht dat begeleiders van de promovendi door hun aanwezigheid en participatie van hun belangstelling doen blijken. Door het laten inbrengen van eigen casussen door de promovendi krijgt het begrip wetenschappelijke integriteit een eigen gezicht.

De Commissie steunt van harte de aanbeveling tot het blijven organiseren van dergelijke Masterclasses en de aanbeveling ten aanzien van de invulling daarvan.

8 Oordeel van de Commissie

De Commissie van Toezicht is van mening dat de instituutsleiding van het RIVM zich zeer goed bewust is van veranderingen in zijn omgeving zowel nationaal als internationaal.

De Commissie spreekt haar waardering uit voor de ingezette vernieuwingen en zal de verdere ontwikkelingen nauwgezet volgen en waar nodig zal zij als Commissie het proces graag ondersteunen.

Het belang dat de instituutsleiding hecht aan het in stand houden van de wetenschappelijke kwaliteit, ook in internationale context, in tijden van bezuinigingen en krimp is lovenswaardig.

De ambitie die de instituutsleiding voor ogen heeft om het instituut een adequaat wetenschappelijk aanzien te geven op zowel nationaal als internationaal niveau wordt met kracht onderschreven en benadrukt het belang van een dergelijke wetenschappelijke autoriteit voor het bestaansrecht van het RIVM als kennisinstelling.

De Commissie complimenteert de instituutsleiding van het RIVM over de kwaliteit van het wetenschappelijk onderzoek en de wetenschappelijke publicaties.

De Commissie is zeer te spreken over de grote voortvarendheid en tempo van de instituutsleiding bij de ontvlechting van de verschillende vaccintaken van het RIVM. De Commissie is er van overtuigd dat de vaccindeskundigheid en de continuïteit van de wetenschappelijke borging binnen het RIVM door deze ontwikkeling behouden blijven.

De Commissie is zeer tevreden over de aansluiting van het RIVM bij het LOWI.

De Commissie is lovend over het Addendum KNAW Code ter voorkoming van oneigenlijke beïnvloeding door belangenverstrengeling en over de ingezette verkenning naar mogelijkheden voor versterking van sociale wetenschappen bij het RIVM.

De wetenschappelijke audits die in opdracht van de Commissie worden uitgevoerd, worden serieus ter hand genomen en aanbevelingen van zowel het auditcomité als de Commissie worden geïmplementeerd.

De Commissie verklaart op grond van de verschaft informatie, de goede vorderingen die na de wetenschappelijke audit CIb 2010 zijn gemaakt en de gevoerde discussies met de instituutsleiding dat het RIVM er uitstekend in is geslaagd om de wetenschappelijke kwaliteit van het onderzoek binnen het instituut te waarborgen.